

Управление на инвазивни
чужди видове (ИЧВ) гръбначни
животни от значение за Европейския
съюз и хуманно отношение
към животните
Myocastor coypus
Нутрия

Разпространение

Видът произхожда от Южна Америка. Въведен е за първи път в природата в България през 1953 г., когато нутрии са разселени в Мандренското езеро и резервата „Аркутино“. Понастоящем се среща почти в цялата страна, основно в ниските части, напр. Тракийската низина. Най-висока численост е установена в речните системи на р. Марица и р. Тунджа, както и в някои черноморски реки.

Основна нормативна уредба

Регламент (ЕС) 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2014 г. относно предотвратяването и управлението на въвеждането и разпространението на инвазивни чужди видове, Закон за биологичното разнообразие (2002 г.), Закон за лова и опазване на дивеча (2000 г.), Закон за ветеринарномедицинската дейност (2006 г.) и Закон за защита на животните (2008 г.).

Съществуващи мерки за управление

Настоящата обобщена информация е взета от *Ръководство за управление на ИЧВ гръбначни животни от значение за ЕС и хуманно отношение към животните* [ec.europa.eu/environment/nature/invasivealien/index_en.htm], където може да се намери по-подробна информация за съществуващите мерки за управление. Преди да се предприеме която и да е от мерките, описани в Ръководството, се препоръчва да се направи пълен преглед на използването на мерките, включително тяхната ефективност, въздействие върху благосъстоянието на животните и странични ефекти, както и да се вземат предвид местните условия, наличните ресурси и капацитет.

Препоръчва се ползвателите на Ръководството да прилагат мярката с най-ниска степен на въздействие върху благосъстоянието на животните според конкретните условия в държавата членка без това да компрометира ефективността на мерките за управление. Мерките за контрол трябва да причиняват най-малко вреди на най-малък брой животни, като се вземат предвид и други фактори, като разходи, нужди, ползи, приложимост и обществени нагласи.

Как е оценена и категоризирана степента на въздействие върху благосъстоянието на животните:

	Общо въздействие върху благосъстоянието на животните (5 области) Оценява хуманното отношение към животните при прилагане на мярката, с изключение на реалното премахване на животното (ако мярката включва премахване)			Начин на премахване Оценява хуманното отношение към животните при прилагане на метода за премахване (ако мярката включва такъв метод)		
Степен на въздействие	Няма въздействие (0)	Слабо – умерено въздействие (1)	Силно – много силно въздействие (2)	Моментална смърт (без страдание) [0]	Смъртта не е моментална (леко – умерено страдание) [1]	Смъртта не е моментална (силно – много силно страдание) [2]

Мярка	Цел	Ефективност и разходи	Степен на въздействие	
			Общо въздействие	Начин на премахване
*Капани тип клетка	Бързо премахване / премахване / контрол / ограничаване	Това е основен метод, използван за премахване на нутрията на големи територии. Въпреки това, употребата му не винаги се оказва ефективна за текущ контрол на популациите на вида.	(1)	NA
*Отстрел при лов	Бързо премахване / премахване / контрол / ограничаване	Отстрелът при лов е широко използван метод за контрол на популациите на чужди видове големи бозайници като нутрията. Необходима е обаче повече информация за ефективността и разходите за прилагането на метода. Видът е обект на лов в България.	(0) – (2)	[0] – [2]
*Ловни кучета (проследяване / преследване)	Бързо премахване / премахване / контрол / ограничаване	Методът е успешно приложен при нутрията. По принцип използването на ловни кучета може да бъде икономически ефективно, но е необходима допълнителна информация за разходите. В САЩ за лов на нутрии се използват кучета, които откриват следи, но никога не преследват и не влизат в директен контакт с животните.	(0) – (1)	NA
*Животни Юда	Не е известна	Методът е в процес на разработване по отношение на нутрията. Необходима е повече информация за използването му, ефективността и разходите за прилагането му.	(1)	NA

Мярки за премахване след улавяне

Мярка	Степен на въздействие	
	Общо въздействие	Начин на премахване
*Газообразни вещества	(1)	[1] – [2]
*Отстрел на уловени животни	(1)	[0]
*Хирургична стерилизация	(1)	NA
*Механичен удар върху черепа	(1)	[0]
*Електрически ток (електрошок)	(2)	[1]
*Евтаназия с инжекция	(0) – (1)	[0] – [1]
*Отглеждане на затворено	(1)	NA
*Прерязване на врата с нож	(1)	[0]

* – Прилагането на мярката е предмет на ограничения съгласно законодателството в България

NA – Не е приложимо

Дата: 28.09.2022 г.

Източници

Ръководството за управление на ИЧВ гръбначни животни от значение за ЕС и хуманно отношение към животните може да бъде намерено на страницата на ЕС за ИЧВ: [\[ec.europa.eu/environment/nature/invasivealien/index_en.htm\]](https://ec.europa.eu/environment/nature/invasivealien/index_en.htm)

Photo credit: *Myocastor coypus* Нутрия © Stanze CC BY-SA 2.0

Заявление за освобождаване от отговорност: Настоящият документ е изготвен от IUCN в рамките на договор No. 07.027746/2019/812504/SER/ENV.D.2. "Идентифициране, оценка, споделяне и разпространяване на добри практики за хуманно управление на инвазивни чужди видове". Изложената информация и становища в този документ е възможно да не са изчерпателни и не е задължително да отразяват официалното становище на Европейската комисия (ЕК), IUCN, APHA, Eurogroup for Animals, EAZA, Newcastle University и EARS. Европейската комисия не гарантира точността на данните, включени в този документ. Нито ЕК, нито IUCN или някое лице, действащо от името на ЕК или IUCN, включително самите автори или участници в съставянето на документа, не носят отговорност за възможното използване на информацията, съдържаща се в него. Възпроизвеждането е разрешено при посочване на източника.

Обратна връзка: Ще сме благодарни за всички изпратени коментари, които биха могли да помогнат за подобряване на настоящия документ. Моля, изпратете Вашите коментари по електронна поща на адрес: ENV-IAS@ec.europa.eu